

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 01.10.1964 Časová verzia predpisu účinná od: 31.05.1967 do: 28.03.1968

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

183

ZÁKON

z 24. septembra 1964

o rokovanom a pracovnom poriadku Národného zhromaždenia

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

ČASŤ I

Základné ustanovenie

§ 1

Národné zhromaždenie je najvyšším orgánom štátnej moci Československej socialistickej republiky. Všetkou svojou činnosťou i prácou svojich orgánov a poslancov Národného zhromaždenia najmä

- pôsobí aktívne na to, aby sa plnili úlohy socialistického štátu,
- bdie nad dodržiavaním ústavy a iných právnych predpisov, sleduje ich vykonávanie a pôsobenie v spoločenskom živote,
- usmerňuje činnosť celej sústavy zastupiteľských orgánov, najmä národných výborov, i všetkých orgánov štátnej správy na plnenie kľúčových úloh,
- stará sa o jednotnosť právneho poriadku, jeho zrozumiteľnosť, o stabilitu a účinnosť právnych predpisov,
- kontroluje, ako ostatné zastupiteľské sbory, vláda i orgány štátnej správy plnia svoje úlohy pri socialistickej výstavbe republiky,
- sleduje dôsledne mierovú zahraničnú politiku a uplatňovanie zásad mierového spolužitia medzi krajinami s rôznym spoločenským zriadením.

ČASŤ II

Zasadanie a schôdzky Národného zhromaždenia

§ 2

Národné zhromaždenie vykonáva svoju pôsobnosť na schôdzkach zvolaných v rámci zasadania. Na jeho práci sa zúčastňujú všetci poslanci Národného zhromaždenia.

§ 3

(1) Národné zhromaždenie volí predsedu, podpredsedov a ďalších členov Predsedníctva Národného zhromaždenia, ako aj overovateľov; zriaďuje výbory Národného zhromaždenia, volí ich predsedov a ostatných členov.

(2) Predsedníctvo a výbory Národného zhromaždenia, ako aj ostatné orgány Národného zhromaždenia sú za svoju činnosť zodpovedné Národnému zhromaždeniu. Národné zhromaždenie môže jednotlivých členov Predsedníctva alebo výborov kedykoľvek odvolať.

Predmet rokovania pléna Národného zhromaždenia**§ 4**

Národné zhromaždenie na svojich schôdkach najmä:

- a) volí prezidenta republiky,
- b) prerokúva a uznáva sa na zákonoch,
- c) prerokúva dlhodobý plán rozvoja národného hospodárstva a štátny rozpočet a schvaľuje ich formou zákona a skúma ako sa plnia,
- d) prerokúva a schvaľuje štátny záverečný účet,
- e) prerokúva a schvaľuje politické medzinárodné zmluvy, hospodárske zmluvy všeobecnej povahy a zmluvy, na vykonanie ktorých je potrebný zákon,
- f) prijíma uznesenia o základných otázkach vnútornej a zahraničnej politiky štátu,
- g) prerokúva zprávy o vykonávaní ústavy a iných zákonov,
- h) prerokúva zprávy a návrhy opatrení prezidenta republiky,
- ch) prerokúva programové vyhlásenia, ktoré vláda predkladá Národnému zhromaždeniu po svojom vymenovaní, pravidelné zprávy vlády o jej činnosti, najmä o plnení ročných plánov, zprávy o činnosti národných výborov a iné vyhlásenia, návrhy a zprávy vlády,
- i) prerokúva zprávy Slovenskej národnej rady o jej činnosti, návrhy a pripomienky Slovenskej národnej rady k návrhu štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva a iné návrhy a podnety Slovenskej národnej rady,
- j) splnomocňuje Slovenskú národnú radu na zákonodarnú úpravu tých otázok, ktoré na Slovensku vyžadujú osobitnú úpravu,
- k) hodnotí činnosť orgánov Národného zhromaždenia, najmä Predsedníctva Národného zhromaždenia; za tým účelom tiež prerokúva zprávy o ich činnosti predkladané Predsedníctvom Národného zhromaždenia,
- l) prerokúva ostatné návrhy, podnety a zprávy Predsedníctva a výborov Národného zhromaždenia,
- m) prerokúva návrhy, podnety a dotazy poslancov,
- n) rokuje o zprávach Najvyššieho súdu a generálneho prokurátora o stave socialistickej zákonnosti,
- o) prerokúva zprávy Ústrednej komisie ľudovej kontroly a štatistiky,
- p) môže zrušiť zákon Slovenskej národnej rady, nariadenie alebo uznesenie vlády a všeobecne záväzné nariadenia krajských národných výborov, ak odporujú ústave alebo inému zákonu,
- r) volí Najvyšší súd a môže odvolať jeho členov; takisto volí a môže odvolať sudcov z povolania vojenských súdov,
- s) volí Ústrednú komisiu ľudovej kontroly a štatistiky a môže odvolať jej členov.

§ 5**Zasadanie Národného zhromaždenia**

(1) Zasadania Národného zhromaždenia zvoláva prezident republiky najmenej dvakrát do roka. Zasadanie sa musí zvolať, ak to žiada aspoň tretina poslancov.

(2) Prezident republiky vyhlasuje zasadanie za skončené.

(3) Po dobu zasadania zvoláva Národné zhromaždenie na jednotlivé schôdzky Predsedníctvo Národného zhromaždenia.

Ustavujúca schôdzka Národného zhromaždenia**§ 6**

(1) Poslanci Národného zhromaždenia sa zídu po svojom zvolení na ustavujúcu schôdzku Národného zhromaždenia.

(2) Poslancov zvoláva na ustavujúcu schôdzku a predmet jej rokovania navrhne Predsedníctvo Národného zhromaždenia najneskoršie do 4 týždňov odo dňa volieb.

§ 7

(1) Kým bude zvolené nové Predsedníctvo Národného zhromaždenia, vedie ustavujúcu schôdzku predseda alebo člen doterajšieho Predsedníctva Národného zhromaždenia.

(2) Predsedajúci prijme sľub poslancov a dá vykonať voľbu Predsedníctva.

§ 8

Len čo sa zvolí nové Predsedníctvo, ujme sa novo zvolený predseda vedenia schôdzky; dá vykonať voľbu mandátového výboru i ostatných výborov Národného zhromaždenia. Ustavujúca schôdzka ďalej zvolí overovateľov.

§ 9

Predseda predošlého Národného zhromaždenia alebo niektorý z členov jeho Predsedníctva podá potom zprávu o činnosti Predsedníctva za dobu od skončenia posledného zasadania Národného zhromaždenia.

Rokovanie na schôdkach Národného zhromaždenia**§ 10**

(1) Národné zhromaždenie určí na návrh svojho Predsedníctva program rokovania a spôsob prerokovania jednotlivých bodov programu.

(2) Národné zhromaždenie je spôsobilé sa uznášať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov. Na platnosť uznesení treba súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov.

(3) Na prijatie ústavy alebo na jej zmenu, na uznesenie o vypovedaní vojny, na zmenu štátnych hraníc, ako aj na zvolenie prezidenta republiky je potrebný súhlas troch pätín všetkých poslancov.

(4) Hlasuje sa spravidla zdvihnutím ruky; pritom sa najprv hlasuje o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch. Predseda dá spočítať hlasy, ak výsledok hlasovania nie je zjavný bez ich spočítania. Pri zisťovaní výsledkov hlasovania pomáhajú overovatelia.

§ 11

(1) Ak o to požiada Národné zhromaždenie, je člen vlády povinný osobne sa ustanoviť na schôdzku Národného zhromaždenia. Člen vlády má súčasne právo zúčastniť sa schôdzky Národného zhromaždenia, a ak o to požiada, udelí sa mu slovo.

(2) Predsedníctvo Národného zhromaždenia môže pozvať na schôdzku Národného zhromaždenia členov Predsedníctva Slovenskej národnej rady, ako aj iných jej poverených zástupcov, najmä ak sa rokuje o otázkach hospodárskeho a kultúrneho rozvoja Slovenska; môže sa im udeliť slovo.

(3) Predsedníctvo Národného zhromaždenia je oprávnené prizvať na prerokovanie základných otázok zachovania socialistickej zákonnosti a plnenia úloh vyplývajúcich zo štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva a z uznesení vlády, zaradených na program rokovania pléna Národného zhromaždenia, vedúcich ústredných orgánov a funkcionárov národných výborov, ktorí môžu byť vyzvaní na podanie potrebných vysvetlení.

§ 12

(1) Schôdzky Národného zhromaždenia sú zásadne verejné.

(2) Národné zhromaždenie sa môže uznieť, že schôdzka je neverejná.

(3) Na schôdzke Národného zhromaždenia, ktorá bola vyhlásená za neverejnú, môžu byť okrem poslancov Národného zhromaždenia, prezidenta republiky a členov vlády prítomné iné osoby len so súhlasom Predsedníctva Národného zhromaždenia.

§ 13

(1) V rozprave dáva predseda rečníkom slovo spravidla v poradí, v ktorom sa o slovo prihlásili.

(2) Každý rečník má právo hovoriť vo svojej materčine.

§ 14

Uznesenia Národného zhromaždenia podpisuje predseda a aspoň dvaja overovatelia.

§ 15

O každej schôdzke Národného zhromaždenia sa vyhotoví zápisnica. Zápisnicu overuje predseda Národného zhromaždenia a aspoň dvaja overovatelia.

Rokovanie o návrhoch zákonov

§ 16

Návrhy zákonov môžu podávať poslanci Národného zhromaždenia, jeho výbory, jeho Predsedníctvo, prezident republiky, vláda a Slovenská národná rada.

§ 17

(1) Návrhy zákonov musia obsahovať presné znenie zákona, na ktorom sa má Národné zhromaždenie uznieť. K návrhu zákona musí byť vždy pripojený rozpočet s návrhom na úhradu potrebného nákladu.

(2) O tom, či sa má návrh zákona podaný poslancami Národného zhromaždenia alebo jeho výbormi stať predmetom rokovania pléna, rozhoduje Predsedníctvo Národného zhromaždenia. Ak Predsedníctvo Národného zhromaždenia návrh zamietne, môžu navrhovatelia žiadať, aby návrh bol daný na program rokovania najbližšej schôdzky pléna. O takej žiadosti rozhodne plénum Národného zhromaždenia hlasovaním.

§ 18

Návrhy zákonov, ktoré sa majú stať predmetom rokovania pléna Národného zhromaždenia, pridelí Predsedníctvo Národného zhromaždenia príslušnému výboru Národného zhromaždenia, pokiaľ ich v zvlášť odôvodnených prípadoch výnimočne neprerokuje samo.

§ 19

(1) V pléne Národného zhromaždenia odôvodní návrh zákona zástupca orgánu, ktorý návrh podal; ak návrh zákona podá skupina poslancov Národného zhromaždenia, odôvodní ho poslanec určený ostatnými navrhovateľmi.

(2) Ak bol návrh zákona prerokovaný vo výbore Národného zhromaždenia, podá plénu Národného zhromaždenia tiež zprávu o návrhu a o jeho prerokovaní zástupca príslušného výboru (zpravodajca); ak bol návrh prerokovaný v niekoľkých výboroch Národného zhromaždenia, môžu tieto výbory určiť spoločného zpravodajcu.

§ 20

(1) Zákony podpisuje prezident republiky, predseda Národného zhromaždenia a predseda vlády.

(2) Zákony vyhlasuje Predsedníctvo Národného zhromaždenia do 14 dní po ich schválení; spôsob vyhlásenia ustanovuje osobitný zákon.

§ 21**Dotazy poslancov na schôdzkach Národného zhromaždenia**

(1) Poslanci Národného zhromaždenia sú oprávnení podávať dotazy na vládu a jej jednotlivých členov. To isté právo im patrí voči Predsedníctvu Národného zhromaždenia. Dotazy môžu byť písomné alebo ústne.

(2) Na dotazy poslancov je opýtaný povinný odpovedať; ak vzhľadom na povahu dotazu nemôže odpovedať na schôdzke Národného zhromaždenia, na ktorej bol dotaz podaný, musí tak urobiť písomne najneskoršie do 30 dní.

ČASŤ III
Predsedníctvo Národného zhromaždenia

§ 22

(1) Národné zhromaždenie si volí zo svojho stredu Predsedníctvo o 30 členoch. Predsedníctvo sa skladá z predsedu Národného zhromaždenia, z podpredsedov, predsedov výborov a z ďalších členov Predsedníctva.

(2) Predsedníctvo sa volí na dobu celého volebného obdobia Národného zhromaždenia. Zotrváva vo svojej funkcii i po uplynutí volebného obdobia, dokiaľ si novozvolené Národné zhromaždenie nezvolí svoje Predsedníctvo.

§ 23

Predsedníctvo Národného zhromaždenia najmä:

- a) sleduje a kontroluje plnenie dôležitých úloh hospodárskej a kultúrnej výstavby a podľa potreby prijíma k nim uznesenia alebo odporúčania,
- b) vykonáva v čase, keď Národné zhromaždenie nezasadá, pôsobnosť Národného zhromaždenia podľa čl. 60 ods. 2 ústavy,
- c) v čase, keď vláda vykonáva funkciu prezidenta republiky, vymenúva a odvoláva vládu a jej členov a poveruje ich riadením ministerstiev a iných ústredných orgánov,
- d) vyhlasuje voľby do Národného zhromaždenia a všeobecné voľby do zastupiteľských sborov,
- e) určuje čas, kedy sa má vykonať voľba sudcov Najvyššieho súdu, krajských a okresných súdov a sudcov z povolania vojenských súdov,
- f) schvaľuje pracovné plány orgánov Národného zhromaždenia,
- g) vypracúva a schvaľuje plán zahraničných stykov Národného zhromaždenia a zabezpečuje podmienky pre jeho realizáciu,
- h) usmerňuje činnosť Ústrednej komisie ľudovej kontroly a štatistiky tak, aby bola v súlade s kontrolnou funkciou Národného zhromaždenia; za tým účelom tiež schvaľuje plán jej činnosti,
- ch) prerokúva návrhy Národného frontu na odvolanie poslancov Národného zhromaždenia a zabezpečuje prerokovanie týchto návrhov na verejných schôdzkach vo volebných obvodoch.

§ 24

Predsedníctvo Národného zhromaždenia je zodpovedné za prípravu a náplň plenárnych schôdzok Národného zhromaždenia, riadi a koordinuje prácu výborov Národného zhromaždenia. Za tým účelom najmä:

- a) pripravuje návrh programu zasadania Národného zhromaždenia, určuje čas jeho schôdzok a navrhuje program jednotlivých schôdzok,
- b) skúma účelnosť návrhov zákonov podaných poslancami a výbormi Národného zhromaždenia,
- c) zabezpečuje predpoklady pre činnosť výborov Národného zhromaždenia a ich predsedov, najmä prideliť jednotlivým výborom na prerokovanie návrhy zákonov a iné návrhy týkajúce sa hospodárskej a kultúrnej výstavby a deleguje na schôdzky výborov na prerokovanie jednotlivých otázok členov Predsedníctva alebo iných poslancov, ktorí nie sú členmi výborov,
- d) určuje v akom rozsahu a v akom poradí podpredsedovia zastupujú predsedu Národného zhromaždenia,
- e) usmerňuje činnosť poslancov Národného zhromaždenia a poskytuje poslancom všestranné informácie, najmä o dôležitých uzneseniach najvyšších stranických orgánov a vlády a o prácach Národného zhromaždenia a jeho orgánov, aby poslancom umožnilo úspešnú prácu v Národnom zhromaždení a v ich volebných obvodoch,
- f) rozhoduje o plnom, prípadne o čiastočnom alebo dočasnom uvoľnení zo zamestnania poslancov, u ktorých to vyžaduje výkon ich funkcie v orgánoch Národného zhromaždenia.

§ 25

Predseda Národného zhromaždenia plní ďalej najmä tieto úlohy:

- a) uznáva sa na návrhu rozpočtu Národného zhromaždenia,
- b) určuje spôsob vybavovania návrhov, podnetov a sťažností a pravidelne hodnotí ich vybavovanie.

§ 26

(1) Predseda Národného zhromaždenia sa schádza podľa potreby, najmenej raz za mesiac.

(2) Schôdzky Predsedníctva Národného zhromaždenia sú neverejné.

(3) Účasť členov Predsedníctva Národného zhromaždenia na schôdzkach je povinná.

(4) Každý člen Predsedníctva má právo navrhnúť, aby určitá otázka bola zaradená na program schôdzky.

(5) O dotazoch poslancov prednesených na schôdzke Predsedníctva Národného zhromaždenia platia ustanovenia o dotazoch poslancov na schôdzkach Národného zhromaždenia.

§ 27

(1) Predseda Národného zhromaždenia môže požiadať jednotlivých členov vlády, aby sa ustanovili na jeho schôdzky. Členovia vlády sú povinní tak urobiť. Súčasne majú právo zúčastniť sa schôdzok Predsedníctva Národného zhromaždenia, a ak o to požiadajú, udelí sa im slovo.

(2) Na schôdzky Predsedníctva Národného zhromaždenia možno podľa povahy prerokúvaných otázok prizvať ďalších poslancov Národného zhromaždenia, funkcionárov Slovenskej národnej rady, krajských národných výborov a ďalších predstaviteľov štátnych orgánov, spoločenských a hospodárskych organizácií a vedeckých inštitúcií.

§ 28

(1) Predseda Národného zhromaždenia je spôsobilý sa uznávať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov.

(2) Na platnosť uznesení treba súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jeho členov.

(3) O každej schôdzke Predsedníctva Národného zhromaždenia sa vyhotoví zápisnica, ktorú overuje predseda a overovateľ.

ČASŤ IV**Predseda Národného zhromaždenia****§ 29**

Predseda Národného zhromaždenia:

- a) zastupuje Národné zhromaždenie navonok,
- b) vedie schôdzky Národného zhromaždenia,
- c) organizuje činnosť Predsedníctva Národného zhromaždenia, zvoláva a vedie jeho schôdzky,
- d) podpisuje zákony, uznesenia Národného zhromaždenia a zákonné opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia,
- e) podáva plénu Národného zhromaždenia zprávy o činnosti Predsedníctva Národného zhromaždenia a informuje plénum Národného zhromaždenia o vybavení pripomienok poslancov a výborov podaných na schôdzkach pléna Národného zhromaždenia.

§ 30

Predseda Národného zhromaždenia zastupujú podpredsedovia Národného zhromaždenia v rozsahu a v poradí určenom Predsedníctvom Národného zhromaždenia.

ČASŤ V**Výbory Národného zhromaždenia****§ 31**

(1) Národné zhromaždenie zriaďuje pre hlavné úseky štátnej a spoločenskej činnosti ako svoje pracovné a iniciatívne orgány výbory Národného zhromaždenia.

(2) Národné zhromaždenie zriaďuje tieto výbory:

- a) mandátový výbor,
- b) ústavnoprávny výbor,
- c) výbor pre národné výbory,
- d) zahraničný výbor,
- e) výbor pre plán a rozpočet,
- f) priemyslový výbor pre hlavné výrobné odvetvia a dopravu,
- g) výbor pre spotrebný priemysel, služby, obchod a spoje,
- h) výbor pre investičnú výstavbu a stavebníctvo,
- ch) výbor pre poľnohospodárstvo a výživu,
- i) kultúrny výbor,
- j) zdravotnícky výbor,

(3) V prípade potreby môže národné zhromaždenie zriadiť ďalšie výbory.

(4) Členovia výborov sú volení z poslancov Národného zhromaždenia. Počet členov jednotlivých výborov určuje Národné zhromaždenie.

§ 32

(1) Výbory Národného zhromaždenia sa iniciatívne zúčastňujú pri rozpracovaní zásadných otázok smeru vývoja v jednotlivých oblastiach národného hospodárstva a prerokúvajú a kontrolujú plnenie rozhodujúcich úloh hospodárskej a kultúrnej výstavby.

(2) Svoje pripomienky a podnety oznámi výbor Národného zhromaždenia ako odporúčanie príslušnému členovi vlády alebo inému vedúcemu ústredného orgánu. Členovia vlády a ostatní vedúci ústredných orgánov sú povinní odporúčanie výboru prerokovať a oznámiť aké dôsledky z neho vyvodili, najmä ako odstrániť nedostatky a ich príčiny (čl. 66 ústavy). V závažných prípadoch výbor predloží návrh na riešenie Predsedníctvu alebo plénu Národného zhromaždenia s návrhom na prijatie záväzného opatrenia (článok 40 ústavy). Štátne a hospodárske orgány sú týmto opatrením viazané.

§ 33

(1) Výbory Národného zhromaždenia prerokúvajú zásady pripravovaných zákonov, prípadne medzinárodných zmlúv a uplatňujú k nim svoje stanovisko. Členovia vlády a ostatní vedúci ústredných orgánov sú povinní včas predkladať výborom Národného zhromaždenia zásady

pripravovaných zákonov spolu s politickoekonomickým rozborom, ktorý odôvodňuje vydanie navrhovaného zákona.

(2) Výbory Národného zhromaždenia prerokujú návrhy zákonov, ktoré im prideliť na prerokovanie Predsedníctvo Národného zhromaždenia; ak bol ten istý návrh zákona pridelený niekoľkým výborom, môžu výbory taký návrh prerokovať na spoločnej schôdzke. Po prerokovaní návrhu zákona ustanoví výbor zpravodajcu; môže tiež požiadať, aby zprávu o predložennom návrhu podal na rokovaní výboru zástupca orgánu, ktorý návrh zákona pripravil. Tento orgán je tiež povinný predložiť výboru Národného zhromaždenia určenému na prerokovanie návrhu zákona pripravené vykonávacie predpisy, aby výbor mohol posúdiť, či sú v zhode so zákonom.

(3) Po prerokovaní návrhu zákona určí výbor zpravodajcu, ktorý podá plénu Národného zhromaždenia zprávu o návrhu zákona a o jeho prerokovaní (§ 19 ods. 2). Ak bolo rozhodnuté v čase, keď Národné zhromaždenie nezasadá, že návrh zákona sa predloží na schválenie Predsedníctvu Národného zhromaždenia ako návrh zákonného opatrenia, zpravodajca podá zprávu Predsedníctvu. O návrhoch zákonov, v ktorých urobil zmeny, predloží výbor plénu Národného zhromaždenia aj písomnú zprávu.

(4) Výbory Národného zhromaždenia pravidelne sledujú pôsobnosť dôležitých zákonov; pritom tiež preverujú, či vykonávacie predpisy vydané po schválení zákona sú s ním v zhode a zodpovedajú cieľom, ktoré sa vydaním zákona sledovali.

§ 34

(1) Výbory Národného zhromaždenia pri svojej činnosti úzko spolupracujú s členmi vlády. Členovia vlády sa môžu zúčastniť všetkých schôdzok výborov Národného zhromaždenia; udelí sa im slovo kedykoľvek o to požiadajú, a to i pre vyhlásenia, ktoré nesúvisia s programom schôdzky. Výbory majú právo pozývať na svoje schôdzky členov vlády i predstaviteľov iných štátnych orgánov a vyžadovať si od nich informácie a zprávy. Členovia vlády sú povinní ustanoviť sa na schôdzky výboru Národného zhromaždenia, ak ich o to výbor požiada. Na schôdzkach výboru sa môžu dať zastupovať svojimi námestníkmi, pokiaľ výbor netrvá na ich osobnej účasti. Členovia vlády a ich námestníci môžu na schôdzky výborov, ktorých sa zúčastnia, pribrať odborníkov svojho úradu.

(2) Členovia vlády i predstavitelia iných štátnych orgánov sú povinní poskytovať výborom Národného zhromaždenia aj ich jednotlivým členom pomoc potrebnú pre ich ústavnú činnosť.

(3) Výbory Národného zhromaždenia úzko spolupracujú s komisiami Slovenskej národnej rady a podľa potreby konajú spoločné schôdzky a vytvárajú spoločné pracovné skupiny, najmä pre prípravu závažných zákonodarných opatrení, pre kontrolnú a previerkovú činnosť a pre kontrolu dodržiavania socialistickej zákonnosti.

§ 35

(1) Na prerokovanie závažných otázok priberajú výbory Národného zhromaždenia okrem zástupcov štátnych orgánov, pokiaľ je to potrebné, aj vedeckých pracovníkov, zlepšovateľov, technikov a iných popredných pracovníkov hospodárskeho a kultúrneho života.

(2) Ak to vyžaduje potreba riadneho a podrobného posúdenia prerokovaných otázok, môže výbor robiť prieskumy a rokovať na mieste samom.

§ 36

Výbory Národného zhromaždenia navzájom spolupracujú a pomáhajú si v práci. Ak to vyžaduje záujem vecí, môžu výbory Národného zhromaždenia zasadať spoločne a podávať Národnému zhromaždeniu a jeho Predsedníctvu spoločné zprávy a návrhy.

§ 37

Každý člen výboru Národného zhromaždenia je povinný aktívne sa zúčastniť na práci výboru, ktorého je členom.

§ 38

(1) Na čele výboru Národného zhromaždenia je predseda zvolený plénom Národného zhromaždenia.

(2) Predseda výboru Národného zhromaždenia najmä:

- a) organizuje prácu a zabezpečuje činnosť výboru,
- b) zvoláva a vedie schôdzky výboru a navrhuje ich program,
- c) je v styku s príslušnými členmi vlády a Slovenskej národnej rady,
- d) podpisuje uznesenia výboru a zabezpečuje ich vykonávanie,
- e) podáva Predsedníctvu Národného zhromaždenia, prípadne Národnému zhromaždeniu zprávy o činnosti výboru.

(3) Predsedu výboru zastupuje podpredseda alebo overovateľ výboru zvolení na ustavujúcej schôdzke výboru, prípadne iný člen zvolený výborom.

§ 39

(1) Výbor Národného zhromaždenia sa schádza na schôdzkach podľa schváleného pracovného plánu a v naliehavých prípadoch podľa potreby.

(2) Schôdzky výboru sú verejné. Na návrh predsedu výboru môže výbor vyhlásiť rokovanie za tajné. Na schôdzke výboru, rokovanie ktorej bolo vyhlásené za tajné, môžu byť okrem členov výboru a členov vlády prítomné iné osoby len so súhlasom predsedu výboru.

(3) O dotazoch poslancov prednesených na schôdzkach výborov Národného zhromaždenia platia ustanovenia o dotazoch poslancov na schôdzkach Národného zhromaždenia.

§ 40

(1) Výbor Národného zhromaždenia je spôsobilý sa uznášať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov. Na platnosť uznesenia treba súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných členov. Prítomní poslanci na schôdzke výboru Národného zhromaždenia, ktorí nie sú jeho členmi, majú poradný hlas.

(2) O každej schôdzke výboru sa vyhotoví zápisnica, ktorú podpisuje predseda a overovateľ.

ČASŤ VI**Poslanci Národného zhromaždenia****§ 41**

Poslanci Národného zhromaždenia organizujú a zjednocujú tvorivé sily pracujúcich v úsilí o plný rozvoj socialistickej spoločnosti a za tým účelom udržiavajú s nimi najužšie spojenie.

§ 42

Poslanci Národného zhromaždenia sú najmä oprávnení:

- a) predkladať Národnému zhromaždeniu návrhy zákonov a iné návrhy vyplývajúce z ich činnosti ako zástupcov ľudu,
- b) podávať i mimo schôdzok pléna alebo výboru Národného zhromaždenia písomné alebo ústne dotazy na vládu a jej jednotlivých členov a na Predsedníctvo Národného zhromaždenia,
- c) aktívne sa zúčastniť schôdzok národných výborov, ich rád, komisií a iných orgánov a na príprave materiálov pre tieto orgány,
- d) zúčastniť sa na vyšetrovaní sťažností pracujúcich a na vybavovaní oznámení a podnetov pracujúcich,
- e) požadovať od orgánov štátnej správy a iných orgánov podklady a vysvetlenia potrebné pre svoju činnosť.

§ 43

Poslanci Národného zhromaždenia sú najmä povinní:

- a) byť v najužšom styku so svojimi voličmi a aktívne pracovať vo svojich volebných obvodoch,
- b) pravidelne skladať svojim voličom účty zo svojej činnosti a podávať im zprávy o činnosti Národného zhromaždenia a jeho orgánov,
- c) vysvetľovať voličom základné otázky rozvoja a riadenia našej spoločnosti, význam zákonov a iných opatrení schválených Národným zhromaždením a tak pôsobiť, aby štátne a hospodárske orgány i občania uvedomele dodržiavali socialistickú zákonnosť; v dennom živote si overovať, ako sa zákony dodržiavajú a osvedčujú,
- d) prihliadať vo svojej práci na návrhy, sťažnosti a priania občanov a uplatňovať skúsenosti získané v styku s nimi v Národnom zhromaždení a jeho orgánoch,
- e) úzko spolupracovať s národnými výbormi a pomáhať im pri vykonávaní zákonov, iných právnych predpisov a uznesení straníckych a štátnych orgánov, najmä tým, že získavajú občianov svojich volebných obvodov pre aktívne plnenie úloh socialistickej výstavby.

§ 44

(1) Poslanci Národného zhromaždenia sú povinní aktívne a iniciatívne sa zúčastniť všetkých rokovaní a prác Národného zhromaždenia, najmä schôdzok Národného zhromaždenia a jeho výborov, ktorých sú členmi.

(2) Ak sa poslanec nemôže zúčastniť rokovania Národného zhromaždenia alebo jeho orgánov, musí sa ospravedlniť.

§ 45

(1) Poslanci Národného zhromaždenia nesmú byť pre výkon svojej funkcie ukrátení na právach a nárokoch vyplývajúcich z pracovného pomeru alebo pomeru obdobného. Poslancom, ktorí sú pre výkon svojej funkcie celkom uvoľnení zo zamestnania, sa zachováva pracovný pomer; namiesto mzdy im patrí funkčný plat.

(2) Poslancom Národného zhromaždenia patrí na úhradu výdavkov súvisiacich s výkonom poslaneckého mandátu náhrada. Ak je poslanec Národného zhromaždenia súčasne poslancom Slovenskej národnej rady, dostane iba jedinú náhradu. Táto náhrada nepodlieha dani zo mzdy.

(3) Za účasť na schôdzkach Národného zhromaždenia alebo orgánov Národného zhromaždenia, ktorých je poslanec členom, a za účasť pri iných príležitostiach z poverenia Predsedníctva Národného zhromaždenia, ako aj za čas potrebný na cesty na určené miesto a späť patrí poslancovi stravné a nocľažné.

(4) Poslanci dostanú za dni uvedené v odseku 3 od organizácie, v ktorej sú v pracovnom pomere, náhradu vo výške priemerného zárobku vypočítaného za posledné tri mesiace. Poslancom, ktorí nie sú v pracovnom pomere, poskytne primeranú náhradu ušlého zárobku štát.

(5) Poslanci môžu bezplatne používať hromadné dopravné prostriedky. Na cesty na schôdzky Národného zhromaždenia alebo jeho orgánov alebo na cesty, ktorými boli poverení Predsedníctvom Národného zhromaždenia, môžu vrátane spiatočných ciest používať aj lietadlá.

(6) Podrobnosti, najmä výšku funkčných platov, náhrad, stravného a nocležného určí Predsedníctvo Národného zhromaždenia.

ČASŤ VII

Kancelária Národného zhromaždenia

§ 46

(1) Poskytovanie všestrannej odbornej, organizačnej a technickej pomoci orgánom Národného zhromaždenia a poslancom Národného zhromaždenia zabezpečuje Kancelária Národného zhromaždenia.

(2) Podrobnosti upraví organizačný poriadok, ktorý vydá Predsedníctvo Národného zhromaždenia.

ČASŤ VIII

Záverečné ustanovenia

§ 47

Zrušuje sa

zákon č. 107/1960 Zb. o rokovacom a pracovnom poriadku Národného zhromaždenia,

zákonné opatrenie Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 111/1960 Zb. o náhradách poslancov Národného zhromaždenia.

§ 48

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

